

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Co/3/2014
Identifikačné číslo spisu:	9014898822
Dátum vydania rozhodnutia:	14.10.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Janka Cisárová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:9014898822.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci oprávnenej POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, vedenej na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. Spr. 863/2014, o zaplatenie súdneho poplatku za spracovanie hromadného podania, o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 14. júla 2014 sp. zn. Spr. 863/2014, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Nitre z 14. júla 2014 sp. zn. Spr. 863/2014 p o t v r d z u j e .

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre (ďalej len „súd prvého stupňa“) uznesením z 14. júla 2014 sp. zn. Spr. 863/2014 oprávnenú zaviazal zaplatiť súdny poplatok za spracovanie hromadného podania v sume 10 €, v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia. Na odôvodnenie rozhodnutia uviedol, že oprávnená 11. júla 2014 doručila Krajskému súdu v Nitre hromadné podanie - odvolania vo veciach vedených na tomto súde pod sp. zn. 11 CoE 61/2014, 11 CoE 78/2014, 11 CoE 62/2014, 26 CoE 65/2014, 25 CoE 25/2014, 15 CoE 117/2014, 9 CoE 65/2014, 11 CoE 80/2014, 11 CoE 63/2014, 9 CoE 125/2014, spolu 10 podaní. V zmysle § 42a ods. 1 O.s.p., hromadné podanie tvorí najmenej 10 podaní doručených tomu istému súdu tým istým účastníkom v jeden deň. Súd prvého stupňa skonštatoval, že súdny poplatok je vyrubený podľa položky č. 20b Sadzobníka súdnych poplatkov (za spracovanie hromadného podania), ktorý je súčasťou zákona o súdnych poplatkoch.

Proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa podala oprávnená odvolanie. Navrhla napadnuté rozhodnutie zrušiť „bez náhrady“. Odvolanie odôvodnila tým, že napadnuté uznesenie je nepreskúmateľné pre úplnú absenciu dôvodov jeho vydania. Tvrdila, že z napadnutého uznesenia nie je zrejmé, ktoré podania súd vyhodnotil ako také, ktoré tvoria spoločné hromadné podanie. Nie je prípustné, aby neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia nebolo označenie predmetu spoplatnenia. Poukázala, že k rovnakému záveru dospel aj Krajský súd v Banskej Bystrici v uznesení z 15. októbra 2013 sp. zn. 15 Co 479/2013. Oprávnená tvrdila, že podľa ustanovenia § 1 zákona č. 71/1992 Zb. súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh. Podľa jej názoru jej podanie nie je hromadným podaním a na podklade ustanovenia § 42a O.s.p. ani nemôže byť spoplatnené lebo návrh

nepodala. Zdôraznila, že z napadnutého uznesenia nie je zrejmé, či jednotlivé podania tvoriace hromadné podanie, boli na súd doručené oprávnenou alebo boli súdu postúpené z iného súdu. V závere poukázala na právne závery prezentované v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4 Cdo 39/2007.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.) účastník konania proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľka domáhala preskúmania napadnutého rozhodnutia (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie treba potvrdiť, pretože je vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Oprávnená v odôvodnení namietala nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa, pre úplnú absenciu dôvodov jeho vydania (§ 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Oprávnená ďalej tvrdila, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil najmä tým, že podania oprávnenej doručené súdu prvého stupňa 31. júla 2014 posúdil ako hromadné podanie (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.).

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods.2 O.s.p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“), porovnaj napr. rozsudok vo veci *García Ruiz* proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I] tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na k a ž d ý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok *Georgiadis* proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok *Higginsová* a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ a že „takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu“ (porovnaj uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03). Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho

rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“.

Odvolačí súd dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p v spojitosti s § 167 ods. 2 O.s.p. a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné, neodôvodnené, či zjavne arbitrárne (svojvoľné). Z jeho odôvodnenia je zrejmé, ktoré jednotlivé podania, kým a kedy podané pokladal za spolu tvoriace hromadné podanie. Z obsahu uznesenia jednoznačne vyplýva, komu bola poplatková povinnosť uložená, že sa týka hromadného podania, podľa ktorej položky Sadzobníka súdnych poplatkov bol poplatok vyrubený, aká je jeho výška, lehota splatnosti, spôsob platenia a obsahuje aj poučenie o následkoch jeho nezaplatenia.

Na podklade vyššie uvedeného nie je možné stotožniť sa s argumentáciou oprávnenej, že v napadnutom rozhodnutí súdu prvého stupňa úplne absentuje odôvodnenie - dôvody jeho vydania. Rovnako nie je opodstatnená ani námietka oprávnenej, že z napadnutého rozhodnutia vôbec nie je zrejmé, ktoré podania súd vyhodnotil ako také, ktoré tvoria spoločné hromadné podanie. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia presne špecifikoval 10 podaní oprávnenej, ktoré vyhodnotil ako hromadné podanie, za spracovanie ktorého následne vyrubil súdny poplatok v sume 10 €. Pokiaľ oprávnená v tejto súvislosti na podporu svojich tvrdení poukázala na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. októbra 2013 sp. zn. 15 Co 479/2013 treba uviesť, že predmetné uznesenie sa na danú vec vôbec nevzťahuje. Z neho totiž vyplýva, že dôvodom zrušenia rozhodnutia súdu prvého stupňa bola skutočnosť, že v odôvodnení súd neuviedol, ktoré jednotlivé podania spolu tvoria hromadné podanie a táto skutočnosť bola zrejmá len z prílohy - samostatnej písomnosti, zoznamu podaných odvolaní. Takýmto nedostatkom ale napadnuté rozhodnutie nie je postihnuté a poukaz oprávnenej na toto rozhodnutie je nenáležitý a neopodstatnený. Ako už bolo uvedené vyššie, súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého uznesenia dostatočným spôsobom špecifikoval, ktoré podania vyhodnotil ako tie, ktoré tvoria spoločné hromadné podanie oprávnenej, pričom ani neodkazoval na žiadnu samostatnú písomnosť - prílohu.

Podľa § 42a ods. 1 O.s.p. hromadné podanie tvorí najmenej 10 podaní doručených tomu istému súdu tým istým účastníkom v jeden deň.

Podľa položky 20b Sadzobníka súdnych poplatkov k zákonu č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov sa za spracovanie hromadného podania platí za každé podanie, ktoré tvorí hromadné podanie 1 €.

Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 64/2013 Z.z. ktorým sa dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. navrhované nové ustanovenie § 42a reaguje na skúsenosti z aplikačnej praxe a pretrvávajúcu potrebu úpravy osobitného režimu hromadného podania, a to za situácie, keď niektorí účastníci konania na súdy podávajú tisíce podaní adresovaných často aj súdom odlišným od súdu, na ktorý svoje hromadné podanie doručia. Na tento účel sa neraz využívajú elektronické prostriedky, pričom z konania osôb je niekedy indikovaný až šikanózný výkon práva na súdnu ochranu. V tomto kontexte a v záujme dôsledného naplnenia zmyslu a cieľa ustanovenia § 1 Občianskeho súdneho poriadku v kontexte s verejným záujmom na stabilizovanom výkone súdnictva sa vymedzuje osobitný procesný režim spracovania hromadného podania, ktoré tvorí najmenej 10 podaní doručených jednému súdu, jedným účastníkom a v jeden deň.

Podľa § 139b ods. 1 vyhlášky č. 543/2005 Z.z. (ďalej len ako „vyhláška“) spracovaním hromadného podania je zistenie počtu podaní tvoriacich hromadné podanie a spracovanie zoznamu podaní tvoriacich hromadné podanie v členení na podania tvoriace hromadné podanie určené na odoslanie inému súdu a na podania určené na zapísanie do príslušného súdneho registra. Spracovaním hromadného podania je ďalej vykonanie úkonov podľa odsekov 2 až 6 na súde, ktorý hromadné podanie prijal.

Základné podmienky pre posúdenie, či sa jedná o hromadné podanie v zmysle § 42a O.s.p. vyplývajú z obsahu tohto ustanovenia a sú limitované počtom najmenej 10 podaní, dátumom ich podania, t. j. musia byť podané všetky v ten istý deň a účastníkom konania musí byť ten istý účastník, pričom aj podania sa musia týkať tohto istého účastníka. Všetky tieto kritériá boli v danom prípade naplnené. Odvolací súd sa preto stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že podania oprávnenej súdu doručené 11. júla 2014 sú hromadným podaním v zmysle § 42a ods. 1 O.s.p.

V prejednávanej veci súd po tom, ako mu boli doručené podania oprávnenej v počte 10 kusov, bol povinný sa nimi zaoberať - spracovať ich v zmysle ustanovenia § 139b ods. 1 vyhlášky. Spracovanie došlého hromadného podania je teda úkon súdu, ktorý súd vykonáva aj bez osobitného návrhu, preto odvolacia námietka oprávnenej, že na takýto úkon súdu nedala návrh, neobstojí. Spracovanie procesných podaní došlých na súd je úkonom vykonaným v prospech účastníka konania (§ 1 ods. 2 zákona číslo 71/1992 Zb.), pretože je nevyhnutným predpokladom ďalšieho procesného postupu súdu vo veci, ktorej sa obsah týchto podaní týka. Ak súd vykonal úkon, ktorý je nevyhnutný pre ďalšie konanie, a ktorý podlieha poplatkovej povinnosti v zmysle Sadzobníka súdnych poplatkov, bol súd povinný účastníkovi, ktorý toto procesné podanie urobil, uložiť povinnosť zaplatiť súdny poplatok podľa položky 20b Sadzobníka súdnych poplatkov za spracovanie tohto hromadného podania. Výklad oprávnenej, že spoplatnené nemôže byť podanie, ktoré je v poradí prvým až deviatym podaním, z právneho predpisu nevyplýva, keď z dikcie zákona (položka 20b) jasne a zrozumiteľne vyplýva, že za spracovanie hromadného podania sa platí za „každé“ podanie, ktoré tvorí hromadné podanie. Spoplatneniu podlieha teda každé jednotlivé podanie, ktoré spolu s inými podaniami tvorí hromadné podanie.

Námietka odvolateľky týkajúca sa ktoré podania súd vyhodnotil ako tvoriace hromadné podanie, ani, že v danej veci nešlo o hromadné podanie, preto nie je dôvodná. Nedôvodná je aj námietka oprávnenej, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia nie je zrejmé či jednotlivé podania, ktoré tvoria hromadné podanie, boli na súd doručené priamo oprávnenou alebo boli Krajskému súdu v Nitre postúpené z iného súdu. Súd totiž hneď v úvode svojho odôvodnenia uviedol, že sa jedná o 10 podaní doručených Krajskému súdu Nitra oprávnenou a táto skutočnosť je teda nepochybne zrejma z odôvodnenia napadnutého uznesenia.

Odvolací súd na záver poznamenáva, že citovaný rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4 Cdo 39/2007, nie je možné aplikovať na prejednanú vec, pretože súd prvého stupňa nepoužil analógiu a predmetom poplatkového úkonu nie je súdne konanie, ale úkon súdu (spracovanie hromadného podania) podľa zákonom určenej položky 20b Sadzobníka súdnych poplatkov. Odvolací súd na tomto mieste poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 9/2014 z 22. januára 2014, ktorým bola v obdobnej veci a na základe totožných námietok, sťažnosť istej obchodnej spoločnosti zastúpenej totožným právnym zástupcom ako v predmetnej veci odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

So zreteľom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je vecne správne; Najvyšší súd Slovenskej republiky preto uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil (§ 219 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.